

*Goedkeuring van de op 1 Juni 1951 te Stresa gesloten,
vanwege Ons ondertekende Internationale Overeenkomst
nopens het gebruik van Aanduidingen van de Herkomst
en Benamingen van Kaassoorten met bijbehorende
Protocollen*

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

Gedurende enige tientallen jaren heeft de Internationale Zuivelbond getracht een kaasconventie tot stand te brengen, ten einde de diverse kaassoorten en haar benamingen internationale erkenning te verschaffen, alsmede de consument tegen misleiding te beschermen.

Na de oorlog werd in 1949 te Stockholm door genoemde bond een ontwerp opgesteld, dat in September 1950 tijdens de vergadering in Amsterdam werd herzien. De „oude” kaaslanden, Frankrijk, Italië, Zwitserland en Nederland, welke grote belangen hebben bij een internationale bescherming van hun traditioneel bereide kaassoorten, konden zich met deze tekst verenigen. Andere landen, waaronder vooral Denemarken, wensten een grotere vrijheid. Door deze belangentegenstelling kon men niet tot overeenstemming geraken.

Van 22 tot 31 Mei 1951 werd te Stresa een diplomatieke conferentie gehouden, alwaar een overeenkomst werd gesloten, waarbij werd voortgebouwd op het ontwerp van de Internationale Zuivelbond, zoals dat te Amsterdam was geamendeerd. Men is er te Stresa niet geheel in geslaagd de belangentegenstellingen te overbruggen en alle problemen tot een oplossing te brengen. De vertegenwoordigers van Denemarken, Noorwegen en Zweden verklaarden de overeenkomst onder voorbehoud te ondertekenen, terwijl besloten werd in de tweede helft van Juli 1951 een nieuwe conferentie te houden. Deze conferentie heeft van 17 tot 19 Juli te 's-Gravenhage plaats gevonden. Het belangrijkste resultaat, dat men hier heeft behaald, is de ondertekening door Nederland, dat te Stresa slechts door waarnemers was vertegenwoordigd, waarbij tevens de beschermende werking onder meer werd uitgebreid over de belangrijkste Nederlandse kaassoorten, te weten Goudse, Edammer, Leidse en Friese kaas. Voorts bereikte men overeenstemming met de voornoemde Scandinavische landen, welke het te Stresa gemaakte voorbehoud hebben herroepen.

Onderstaand volgt een artikelsgewijze toelichting op de bepalingen van de Overeenkomst.

Bij *artikel 1* verbinden de Overeenkomstsluitende Partijen zich om alle legislatieve maatregelen te nemen, ten einde de toepassing van de beginselen van de Overeenkomst te verzekeren.

Artikel 2 geeft een definitie van het begrip „kaas” en verbiedt het gebruik van het woord „kaas” voor andere dan in de definitie omschreven producten. Op dit stringente verbod is in het Protocol van 's-Gravenhage een verzachtende bepaling opgenomen, ten einde het gebruik van benamingen als „pindakaas” en „hoofdkaas” niet in strijd te brengen met de Overeenkomst.

Artikel 3 en *alineea III van het Protocol van Stresa* handelen over de „aanduidingen van herkomst”, zijnde kaasnamen, welke een absolute bescherming zullen genieten, in dier voege, dat de aanduiding slechts mag worden gebezigd voor kaas, vervaardigd in de traditionele productiegebieden.

De „aanduidingen van herkomst”, welke hoofdzakelijk gelden voor kaassoorten, vervaardigd uit andere melk dan koemelk, zullen worden opgenomen in een bijlage A.

Artikel 4 handelt over de „benamingen”, zijnde kaasnamen, welke een beperkte bescherming zullen genieten in dier voege, dat deze benamingen uitsluitend mogen worden gebezigd voor kaassoorten, vervaardigd in het Rijksg gebied van de andere Overeenkomstsluitende Partijen, indien de kaassoort dezelfde kenmerken vertoont als de originele, wat betreft vorm, gewicht, kleur en vetgehalte, en voorts indien uit een vermelding op de kaas duidelijk het land van bereiding blijkt, b.v. Danish Gouda,

Edam français. De „benaming” benevens de kenmerkende eigenschappen van de kaas zullen opgenomen worden in een bijlage B.

Artikel 5 regelt de wijze, waarop de overeenkomstsluitende Partijen kunnen verzoeken om opnemng van kaassoorten in de voornoemde bijlagen A en B.

Bedoelde verzoeken zullen beoordeeld worden door een daartoe in te stellen Permanente Raad, welke is samengesteld uit één vertegenwoordiger van elk der Overeenkomstsluitende Partijen. Besluiten tot opnemng in bijlage A vereisen een meerderheid van drie vierden van de stemmen van de leden van de Permanente Raad, terwijl besluiten tot opnemng in bijlage B genomen kunnen worden met een volstrecte meerderheid van stemmen.

Aan de Overeenkomstsluitende Partijen kan, nadat een inschrijving een feit is geworden, voor haar binnenlandse markt een maximumperiode van 2 jaren worden toegestaan, ten einde zich aan te passen aan de verplichtingen, welke uit de inschrijving voortvloeien.

In *artikel 6* is bepaald, dat op de voor export bestemde kaas vermeld moet worden het land van fabricage en het vetgehalte in de droge stof. Is dit vetgehalte ten minste 45 pct., dan kan volstaan worden met de aanduiding „volvet”.

De *artikelen 7* en *8* handelen over korstloze kaas. Op de verpakking dient behoudens de opschriften krachtens *artikel 6* ook de datum van fabricage en het nettogewicht vermeld te worden.

Artikel 9 handelt over de beslechting van geschillen, welke uit de Overeenkomst voortvloeien. In eerste instantie zal de Permanente Raad bemiddelend optreden. Slaagt deze niet, dan kan het geschil aanhangig gemaakt worden bij het Internationale Gerechtshof.

De *artikelen 10* en *11* regelen de bekrachtiging, de toetreding en de opzegging.

In de *Protocollen van Stresa en 's-Gravenhage* is opgenomen een lijst van kaassoorten, welke in afwijking van de in *artikel 5* voorgeschreven wijze zijn opgenomen in de bijlagen A en B.

Voorts is in genoemde Protocollen geregeld het gebruik van het woord „kaas” in benamingen van producten, vervaardigd uit andere grondstoffen dan melk, als „margarinekaas”, „hoofdkaas” en „pindakaas”.

Aangezien kaas een hoogwaardig kwaliteitsproduct is, wordt het veelvuldig nagemaakt. Daar de imitatie vaak in een lagere vetgehalteklasse bereid is, kan deze tegen een lagere prijs worden aangeboden, terwijl de naam van het originele product schade wordt toegebracht. Bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst zal de imitatie duidelijk uit de benaming moeten blijken, terwijl voorts de originele bereidingswijze zal moeten worden gevolgd, hetgeen in de prijs van het imiterende product tot uitdrukking zal komen. Tevens wordt hierdoor de consument tegen misleiding beschermd.

*De Minister van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening,*

MANSHOLT.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

J. LUNS.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

J. G. SUURHOFF.